

Gäller från 1993-01-01

Förslag till ersättningsregler för ekonomisk förvaltning och för personlig omvårdnad

Ekonomisk förvaltning

Per år
Grundarvode
% av bas-
belopp/kr

I samtliga nedan angivna kategorier ingår i uppdraget kontakten med överförmyndaren/överförmyndarnämnden, upprättandet av förteckning, årsräkning eller sluträkning, upprättandet av deklaration samt avlämnandet av redogörelse för huvudmannens situation, i vilken redogörelse även bör ingå uppgift om omfattningen av uppdraget och om det under året varit någon speciellt tidskrävande extra uppgift. De för de olika kategorierna angivna arbetsuppgifterna innefattar det löpande normala arbetet.

Kategori 1	Huvudmannens pension går direkt in på servicekonto hos bank, som på grund av erhållen fullmakt handhaves av institutionspersonal. Ansvarig personal sköter alla betalningar och handhar huvudmannens löpande ekonomiska transaktioner. Förmyndaren/gode mannen/förvaltaren förutses företa viss kontroll av den ekonomiska förvaltningen, har hand om något bankkonto med inestående medel, ansöker om pension, bostadstillägg och dylikt.	2 - 8 %
Kategori 2	Förmyndaren/gode mannen/förvaltaren har hand om huvudmannens hela ekonomiska förvaltning, ansöker om pension, bostadstillägg och dylikt, förvaltar några bankkonton, utbetalar fickpengar till huvudmannen ett par gånger per månad.	6 - 20 %
Kategori 3	Förmyndaren/gode mannen/förvaltaren har uppgifter enligt kategori 2. Härtill kommer förvaltning av aktier, obligationer och andra värdepapper, förvarade i depå hos bank. Kontakter med myndigheter och institutioner. Utbetalning av fickpengar en gång per vecka. Förvaltningen kräver löpande arbete under året.	15 - 30 %

Ekonomisk förvaltning

Per år
Grundarvode
% av bas-
belopp/kr

Kategori 4	Förutom under kategori 2 och 3 upptagna uppgifter har förmyndaren/gode mannen/förvaltaren skötsel av fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m m), övervakning av affärsrörelse, förvaltning av större innehav av aktier och andra värdepapper, upprättar mer omfattande deklaration och årsredovisning till överförmyndare.	25 - 55 %

Om förmyndaren/gode mannen/förvaltaren under ett år utfört ett speciellt arbete för visst ändamål utöver ovan angivna löpande uppgifter, bör skäligt arvode utgå för detta speciella arbete utöver arvodet för det löpande arbetet. Exempel på sådana speciella uppgifter är

- bevakning av huvudmans rätt vid boutredning och skifte
- avveckling av bostad i samband med utflyttning
- försäljning av fastighet eller bostadsrätt
- bevakning av huvudmans rätt vid domstolsförhandling
- andra mer tidskrävande uppgifter.

Vid bedömning av arvodets storlek bör redovisad tidsåtgång vara avgörande. Ersättningen bör vara skälig.

Personlig omvårdnad

Per år
Grundarvode
% av bas-
belopp/kr

Kategori 1	Ett par besök under året, kontakt per telefon med huvudman och/eller institution, å jourhållning om personlig situation	2 - 8 %
Kategori 2	Förmyndaren/gode mannen/förvaltaren har kontakt med huvudmannen/institutionen en till två gånger i månaden, är i viss mån personligen engagerad vid klädinköp och dylikt, flera telefonsamtal varje månad	6 - 20 %
Kategori 3	Personlig kontakt genom besök eller telefon en gång i veckan, någon utflykt med huvudmannen, ansvarar för klädinköp, medföljt vid läkar-/tandläkarbesök, besök i hemmet av huvudmannen (exempelvis vid utbetalning av fickpengar), kontroll av huvudmannens situation vid eget boende	15 - 30 %

	Personlig omvårdnad	Per år Grundarvode % av bas- belopp/kr
Kategori 4	Personliga kontakter genom besök flera gånger i veckan, flera utflykter och resor, flertal besök av huvudmannen i förmyndarens/gode mannens/förvaltarens hem, stor arbetsinsats i huvudmannens hem. Löpande personligt engagemang från förmyndaren/gode mannen/förvaltaren	25 - 55 %

KOSTNADSERSÄTTNING

Utan särskilt förhandsmedgivande har förmyndaren/gode mannen/förvaltaren rätt att erhålla ersättning för normalt förekommande löpande utgifter såsom kostnader för kortare resor, telefon, porto och dylikt, med upp till 2 % av basbeloppet.

Såsom underlag för fastställandet av storleken av kostnadsersättningen bör förmyndarna, gode männen och förvaltarna i årsredovisningen ange vilka kostnader som förekommit.

Denna schablonersättning omfattar således icke kostnader för längre resor med egen bil, biljettkostnad för längre resor med allmänna kommunikationsmedel och dylikt. Sådana kostnader skall uttagas av huvudmannens medel vid tidpunkt, då kostnaden uppstått. Om kostnaden kan förutses bör överförmyndarens medgivande inhämtas i förväg.

ALLMÄNT

Reglerna om arvode har i princip ej förändrats i förhållande till äldre regler. Arvode och kostnadsersättning skall fortfarande utgå årligen (15 kap 19 § första stycket föräldrabalken). Arvodets storlek baseras på det basbelopp, som gällt under det år uppdraget avser (15 kap 19 § tredje stycket föräldrabalken).

Således gäller fortfarande, att förmyndare/god man/förvaltare skall ha skäligt arvode för sitt uppdrag, liksom även ersättning för kostnader. Även om en tillämpning av förbundets förslag om arvodets storlek kommer att möjliggöra, att de flesta kan få denna skäliga ersättning så kan fall tänkas då ersättningen ändå måste sättas till högre belopp än vad förslaget anger. Det ankommer således på överförmyndaren/överförmyndarnämnden att noga överväga arvodets storlek, så att skälig ersättning erhålles.

Då möjlighet att omyndigförklara en person upphört avses med förmyndare förordnad förmyndare för underårig.

Till föräldrar som på grund av lag är förmyndare utgår ej arvode. Överförmyndaren/överförmyndarnämnden kan dock lämna tillstånd till att arvode och kostnadsersättning utgår om särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl kan vara att den omyndiges förmögenhet är betydande, varför en väsentlig del av

föräldrarnas tid tagits i anspråk. Arvodet och kostnadsersättningen skall utgå av den omyndiges medel (15 kap 19 § fjärde stycket föräldrabalken).

Jämlikt 14 kap 11 § föräldrabalken skall skäligt arvode utgå för bevakning av omyndigs rätt i oskiftat dödsbo. Arvodet bestämmes av överförmyndaren/överförmyndarnämnden och skall förskjutas av dödsboet. Föräldrar som enligt lag är förmyndare kan efter tillstånd från överförmyndaren/överförmyndarnämnden på grund av särskilda omständigheter erhålla arvode för vård av barns rätt i oskiftat dödsbo (14 kap 11 § andra stycket föräldrabalken).

Överförmyndaren/överförmyndarnämnden har att bestämma storleken av arvodet och kostnadsersättningen samt huruvida arvodet och kostnadsersättningen skall utgå av kommunala medel eller betalas av huvudmannen. Som grund för detta ställningstagande ligger huvudmannens inkomster och tillgångar enligt följande.

1 Arvode till förordnad förmyndare för underårig skall jämlikt 15 kap 19 § tredje stycket föräldrabalken utgå av den omyndiges medel i den mån dennes beräknade inkomst det år förmyndaruppdraget avser överstiger ett belopp motsvarande två gånger det för året gällande basbeloppet eller, om ej särskilda skäl föranleder annat, i den mån den omyndige har tillgångar till ett värde överstigande tre gånger nämnda basbelopp.

2 Arvode och kostnadsersättning till gode män och förvaltare regleras i 15 kap 21 § föräldrabalken. I denna paragraf finns basbelopsregeln enligt punkt 1 ovan ej med. Trots detta är intentionerna, att hänsyn till basbelopsregeln bör tas, även när det gäller arvode och kostnadsersättning till gode män och förvaltare. I förmyndarskapsutredningens betänkande "Föräldrar som förmyndare" (SOU 1988:40, s 218-220) föreslås en lagtext, som innebär att samma regler skall gälla för förmyndare, gode män och förvaltare i fråga om betalningsskyldigheten.

Basbelopsregeln kan frångås endast om det är till förmån för huvudmannen.